

เทคนิคการใช้แฟลชในการถ่ายภาพ

นำเสนอเมื่อ : 28 มี.ค. 2554

การใช้แฟลชขั้นพื้นฐาน (FOTOINFO)

เรื่องและภาพ : กองบรรณาธิการ

แสง คือ ปัจจัยสำคัญที่สุดของการถ่ายภาพ หากไม่มีแสงก็ไม่สามารถถ่ายภาพได้ โดยทั่วไปแล้วเราอาศัยแสงจากธรรมชาติหรือแสงอาทิตย์ แต่แสงอาทิตย์มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาไม่สามารถควบคุมได้ จึงได้มีการคิดค้นแฟลชเพื่อช่วยให้เป็นแหล่งกำเนิดแสง

แฟลช (Flash) มีลักษณะเป็นไฟวาบสว่างขึ้นเพียงระยะเวลาสั้น ๆ เป็นอุปกรณ์จำเป็นอย่างยิ่งในช่วงเวลาที่สภาพแสงธรรมชาติไม่เป็นตามที่นักถ่ายภาพต้องการ ซึ่งเชื่อว่าไม่มีนักถ่ายภาพคนใดไม่รู้จักแฟลช และยิ่งเชื่อต่อไปอีกว่ามีนักถ่ายภาพจำนวนมากที่ยังไม่เข้าใจเรื่องแฟลชดีมากพอ ในบทความการใช้แฟลชขั้นพื้นฐานนี้ จึงเน้นการนำไปใช้งานทั่วไป และสอดแทรกข้อมูลทางเทคนิคบ้าง

ทั้งนี้ แฟลช จะมีข้อมูลจำเพาะและฟังก์ชันการใช้งานที่แตกต่างกันออกไปตามรุ่น โดยทั่วไปแล้ว แฟลช ในปัจจุบันจะมีระบบการทำงานแบบ TTL มีบางในแฟลชราคาถูกละก็จะมีระบบการทำงานแบบ Auto หรือแมนนวล ซึ่งค่าหนึ่งที่จะบอกค่า แฟลช นั้นมีกำลังไฟที่สามารถทำงานได้ไกลเท่าไรและเป็นค่ามาตรฐานในการใช้งานคือ ค่าไกด์นัมเบอร์ (Guide Number ค่าย่อ GN.) เป็นค่าที่จะช่วยทำให้ทราบว่าแฟลชมีระยะในการทำงานเท่าไร เมื่อนำมาคำนวณในสูตร

$$GN = \text{ขนาดช่องรับแสง} \times \text{ระยะห่างระหว่างแฟลชกับชัตเตอร์}$$

สามารถคำนวณย้อนกลับเพื่อหาระยะการทำงานหรือขนาดช่องรับแสงได้เช่นกัน ในระบบการทำงานแบบ TTL นั้นเราแทบไม่ได้สนใจเรื่องการคำนวณเหล่านี้แล้ว เพราะแฟลชจะคำนวณให้เราโดยอัตโนมัติ แต่เรายังต้องนำเอาค่า GN. มาพิจารณาในการเลือกซื้อแฟลช

สำหรับเรื่องที่มีความสำคัญมากเรื่องหนึ่งคือ การกระจายแสงของแฟลช ความสว่างของแสงแฟลชนั้นจะลดลงตามระยะทางทั้งในแนวลึกหรือระยะห่างระหว่างวัตถุกับแฟลช ซึ่งมีผลต่อการรับแสงของวัตถุที่อยู่ในตำแหน่งแตกต่างกัน การกระจายแสงนั้นหากจะเปรียบเทียบกับแหล่งกำเนิดแสงที่เป็นแสงต่อเนื่องอย่างเช่น หลอดไฟแบบกลม หรือเทียน จะช่วยทำให้เราเห็นได้ว่า แสงมีการกระจายตัวออกไปในทุกทิศทางเท่า ๆ กัน และความเข้มแสงก็จะจางลงไป เมื่อมีระยะห่างจากแหล่งกำเนิดแสงมากขึ้น

หากอธิบายให้ง่ายขึ้น ๆ ก็คือ เมื่อวัตถุอยู่ห่างจากกล้องเป็นระยะทางห่างกัน 1 เท่า แสงแฟลชจะลดลงไป 2 สต็อป เรื่องนี้มีผลต่อการเลือกใช้เลนส์ เมื่อเราต้องการถ่ายภาพวัตถุหรือบุคคลที่อยู่ห่างกันด้วยแสงแฟลช การจะควบคุมให้วัตถุหรือบุคคลที่อยู่ด้านหลังได้รับแสงแฟลชใกล้เคียงกับบุคคลด้านหน้านั้นเราจะต้องพยายามปรับค่าสัณฐานของระยะห่างระหว่างกล้องกับวัตถุแรกและระยะห่างระหว่างวัตถุแรกกับวัตถุที่สองให้ลดลง

หรือพูดง่าย ๆ ก็คือเมื่อเราใช้เลนส์มุมกว้างมากขึ้น ความแตกต่างของระยะห่างของวัตถุจะมีมากตามไปด้วย แต่ถ้าใช้เลนส์เทเล เราก็ต้องถอยออกมาเพื่อให้เก็บองค์ประกอบได้เท่ากัน ทำให้สัดส่วนของระยะห่างระหว่างกล้องกับวัตถุแรกและระยะห่างระหว่างวัตถุแรกกับวัตถุที่สองนั้นห่างกันลดลง มีผลทำให้วัตถุได้รับแสงในสัดส่วนที่แตกต่างกันไม่มาก เพราะฉะนั้นตำแหน่งของกล้องและการเลือกใช้เลนส์มีผลต่อการได้รับแสงแฟลช

นอกจากเรื่องระยะทางแล้ว ในมิติด้านกว้างยาวก็จะมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรัศมีการกระจายแสงของแฟลชหรือวงแสงในการกระจายแสง หากแฟลชที่ไม่มีระบบซุ่มหัวแฟลชการกระจายตัวของแสงจะเท่ากันเสมอ แต่แฟลชที่มีระบบซุ่มหัวแฟลชเพื่อรวมกำลังแสงยิงแสงให้สอดคล้องกับเลนส์ที่ใช้ ในแนวคิดเดียวกันระยะห่างของพื้นที่ภาพระหว่างกึ่งกลางภาพกับขอบภาพนั้นแตกต่างกัน เมื่อใช้เลนส์มุมกว้างสัดส่วนของระยะห่างจากกึ่งกลางภาพก็จะมีมากกว่าเลนส์เทเล หากใช้ซุ่มที่แฟลชเป็นมุมแคบกว่าเลนส์ที่ใช้ถ่ายภาพบริเวณของภาพแสงแฟลชก็ไม่สามารถยิงแสงกระจายได้ทั่วถึง ขอบภาพจะมีดี เรื่องเหล่านี้เป็นข้อมูลเรื่องพื้นฐานของการทำงานของแฟลช

ระบบการทำงานของแฟลชแบบต่าง ๆ

เมื่อเราเปิดแฟลชหรือกล้องก็จะพบว่าแฟลชนั้นมีระบบการทำงานต่าง ๆ หลายฟังก์ชัน โดยทั่วไปแล้วก็จะมีระบบชดเชยแสงแฟลช, ระบบแฟลชสัมพันธ์ความเร็วชัตเตอร์ต่ำ (Slow Sync), ระบบถ่ายภาพคร่อมแสงแฟลช, ระบบแฟลชสัมพันธ์ความเร็วสูง (High Speed Sync), ระบบแฟลชแกตาแดง (Red Eye Reduction), ระบบแฟลชสัมพันธ์ชัตเตอร์ชัตที่สอง และอาจจะรวมไปถึงการควบคุมแฟลชแบบไร้สาย (Wireless) และการแบ่งกำลังแฟลชแบบแมนนวล

ระบบเหล่านี้ใช้งานในหลากหลายสถานการณ์และส่วนใหญ่มักเลือกใช้กับได้อย่างถูกต้องอยู่แล้ว ทุกระบบแฟลชนั้นยังคงอยู่ใน 2 แนวคิดใหญ่ของการใช้แฟลชถ่ายภาพ คือ การใช้แฟลชเป็นแสงหลักหรือใช้แฟลชเป็นแสงเสริม

การใช้แฟลชเป็นแสงหลัก

เมื่อถ่ายภาพในสภาพแสงธรรมชาติแล้วอยู่ในสภาพแสงน้อย แสงไม่เพียงพอในการถ่ายภาพ ความเข้มแสงของแสงธรรมชาติต่ำเกินไป ค่าความไวชัตเตอร์ที่กล้องวัดแสงได้มีค่าต่ำเกินไปที่จะถือกล้องถ่ายภาพด้วยมือ หรือค่าความไวชัตเตอร์นั้นไม่สามารถหยุดการเคลื่อนไหวของวัตถุในภาพได้ แฟลชจะเป็นอุปกรณ์ที่ถูกใช้เป็นตัวเติมแสงหลักในการถ่ายภาพ

แสงหลัก หมายถึง แสงที่มีอิทธิพลต่อการบันทึกแสงของกล้องมากที่สุด ซึ่งอาจจะมีแหล่งกำเนิดมาจากหนึ่งแหล่งหรือมากกว่าก็ได้ ดังนั้นการใช้แสงแฟลชเป็นแสงหลักในการถ่ายภาพ จึงหมายถึงแสงที่วัตถุได้รับนั้นมีที่มาจากแสงแฟลชเป็นหลัก สถานการณ์ที่จำเป็นต้องใช้แสงแฟลชเป็นแสงหลัก คือ ค่าความเข้มแสงของแสงธรรมชาติมีน้อยมาก เช่น ในเวลากลางคืน

เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่แสงธรรมชาติมีความเข้มแสงน้อยวัดแสงแล้วพบว่า ค่าความไวชัตเตอร์มีค่าต่ำเกินไป ต้องใช้แฟลชในการถ่ายภาพ ในกรณีที่ไม่มีแฟลช Hot Shoe ภายนอก กลองบางรุ่นหรือกลองดิจิตอลคอมแพ็ค จะมีแฟลชที่ติดตั้งมากับตัวกล้อง เปิดระบบแฟลชให้แฟลชทำงาน หรือกดปุ่มเพื่อให้แฟลชขยับตัวขึ้นสำหรับกลองที่มีแฟลชแบบ Pop up กลองดิจิตอลและแฟลชรุ่นใหม่ที่ใช้ในปัจจุบันจะมีระบบทำงานแบบ TTL ซึ่งจะทำงานยิงแสงแฟลชให้มีความสว่างที่พอดีโดยอัตโนมัติ

หลักการการทำงานของแฟลชแบบ TTL คือแฟลชจะยิงแสงพรีแฟลชออกไปเบา ๆ ก่อนยิงแสงแฟลชจริง แล้ววัดค่าแสงแฟลชที่สะท้อนวัตถุผ่านเลนส์เข้ามา พร้อมกับนำค่าระยะห่างของวัตถุและค่าขนาดช่องรับแสงมาคำนวณก่อนที่ยิงแสงแฟลชจริงออกไป ในบางระบบบันทึกภาพแฟลชจะทำงานเองโดยอัตโนมัติ ที่กล่าวมานั้นเป็นการใช้งานในระบบบันทึกภาพแบบ Creative (P, S, A, M) ซึ่งเป็นระบบที่นักถ่ายภาพต้องควบคุมระบบแฟลชเอง

ระบบแฟลชที่ทำงานแบบ TTL จะทำงานร่วมกับกล้องโดยปล่อยปริมาณแสงแฟลชให้วัตถุได้รับแสงพอดี สิ่งที่นักถ่ายภาพต้องระวังเมื่อใช้แฟลชในการถ่ายภาพ คือ ต้องปรับค่าความไวชัตเตอร์ให้สูงพอที่จะถือกล้องถ่ายภาพได้ ที่สำคัญคือ จะต้องอยู่ในระยะการทำงานของแฟลช

เพราะถ้าอยู่นอกระยะทำงานของแฟลช ภาพจะได้รับแสงที่น้อยกว่าพอดี
ถ้าแสงในการบันทึกภาพแตกต่างกับค่าแสงจริงของธรรมชาติมากเกินไป 3 Stop ขึ้นไป
ก็จะไม่เห็นผลของแสงธรรมชาติเข้ามาในภาพ ฉากหลังของภาพจะเข้มดำ ไม่มีรายละเอียด

นอกจากนี้ การทำงานของแฟลชโดยส่วนใหญ่ที่มีระบบการทำงานแบบ TTL
มักจะทำงานได้อย่างเที่ยงตรงแม่นยำ ยกเว้นในบางครั้งที่วัตถุบางอย่างในภาพมีการสะท้อนแสงสีที่แตกต่างกันมาก
ๆ เช่น วัตถุที่มีความมันวาว กระชกเงา ก็จะสะท้อนแสงกลับมาสูงกว่าปกติ
ทำให้ระบบวัดแสงแฟลชภายในตัวกล้องคิดว่าวัตถุได้รับแสงพอดีแล้ว ภาพที่ได้จะอันเดอร์
ในทางตรงข้ามถ้าพื้นที่ส่วนใหญ่ของภาพมีการดูดกลืนแสงมากกว่าปกติ เช่น ในห้องที่ทาสีผนังในโทนเข้ม
หรือบุผนังด้วยวัสดุสีโทนเข้ม ก็อาจทำให้ภาพที่ได้อาจเฝ้าขาวโอเวอร์ แฟลชจึงมีระบบชดเชยแสงแฟลชมาด้วย

การเบเิชแฟลช (Bounce Flash)

การเบเิชแฟลช

การเบเิชแฟลช (Bounce Flash)

เป็นเทคนิคที่ทำให้แสงแฟลชนุ่มนวลขึ้นเมื่อถ่ายภาพในอาคาร สาเหตุที่ส่งผลทำให้แสงนุ่มหรือแสงแข็ง มีอยู่
2 ประการ ประการแรก คือขนาดของแหล่งกำเนิดแสงเมื่อเทียบกับขนาดวัตถุที่ได้รับแสง ประการที่สองคือ
ระยะทางระหว่างแหล่งกำเนิดแสงถึงวัตถุที่โดนแสง ซึ่งขนาดของแหล่งกำเนิดแสง คือ
ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเกิดเงาของภาพ
ขนาดของแหล่งกำเนิดที่มีขนาดใหญ่กว่าจะส่งผลให้เกิดเงาที่น้อยกว่าแหล่งกำเนิดแสงที่มีขนาดเล็กกว่า
เพราะเงาที่กระทบลงบนฉากหลังจะถูกแสงหักล้างชอนทับกันบนฉากหลัง

ด้วยหลักการนี้

การใช้แฟลชถ่ายภาพในอาคารถ้าแฟลชสามารถปรับกัมเมยได้ก็ควรเบิ้ลแฟลชกับเพดานเพื่อให้ได้แสงที่นุ่มนวลขึ้น
ยิงแสงแฟลชให้สะท้อนกับผนังหรือเพดานเมื่อแสงแฟลชตกกระทบกับเพดานก็จะกระจายแสงลงมาเปรียบเสมือนแ
หลังกำเนิดแสง

ในการเบิ้ลแฟลช มีข้อควรระวังคือ
ต้องดูว่าผนังหรือเพดานที่ต้องการยิงแสงแฟลชออกไปให้สะท้อนแสงมานั้นมีสีขาหรือไม่มี
เพราะถ้าหากเป็นสีอื่นก็จะสะท้อนแสงออกมาตามสีนั้น ส่งผลทำให้ภาพได้รับแสงสีนั้นด้วย และอีกประการคือ
เมื่อใช้แฟลชเบิ้ลสะท้อนเพดาน กำลังไฟของแฟลชจะถูกใช้มากกว่าการยิงแสงแฟลชตรงแบบปกติ
แสงบางส่วนอาจถูกดูดกลืนไปบ้างตามความสามารถในการสะท้อนแสงของสี ดังนั้น
จึงต้องตรวจสอบดูว่าเพดานมีความสูงมากเกินไปจนแฟลชมีกำลังไฟพอหรือไม่
โดยสังเกตจากไฟสัญญาณด้านหลังแฟลชหรือดูภาพจากจอ LCD ก็ได้

การใช้แฟลชเป็นแสงเสริม (Fill In Flash)

การถ่ายภาพโดยใช้แฟลชเป็นแสงเสริม (Fill In Flash) หมายถึง
การถ่ายภาพด้วยแสงธรรมชาติเป็นแสงหลัก ซึ่งมีค่าแสงเพียงพอในการถ่ายภาพแล้ว
แต่ใช้แฟลชรวมในการถ่ายภาพด้วย เพื่อให้แฟลชไปเปิดรายละเอียด เพิ่มมิติ เพิ่มความสดใสขึ้นให้
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการถ่ายภาพแบบย้อนแสง

เมื่อเราถ่ายภาพโดยใช้แสงธรรมชาติเป็นแสงหลัก การควบคุมกล้องจะไม่ซับซ้อน
เลือกใช้ระบบบันทึกภาพที่ถนัด วัดแสงใช้ค่าแสงที่วัดได้นั้นจะเป็นค่าแสงในการบันทึกภาพเปิดแฟลชให้มีการทำงาน
ยิงแสงแฟลชออกไปแม้ว่าแสงธรรมชาติจะเพียงพอแล้วก็ตาม สิ่งควรระวังเมื่อใช้แฟลชเป็นแสงเสริม คือ
ในสภาพแสงที่มีค่าความเข้มแสงสูงมาก ๆ

โดยปกติแล้วกล้องจะมีค่าความไวชัตเตอร์สัมพันธ์แสงแฟลชที่ 1/200-1/250 วินาที
แต่เมื่อต้องถ่ายภาพในสภาพแสงที่มีความเข้มแสงสูง ระบบแฟลชแบบ Hi Speed Sync
จึงถูกออกแบบมาเพื่อให้สามารถถ่ายภาพด้วยแสงที่มีความไวชัตเตอร์สูงเกินค่าความไวชัตเตอร์สัมพันธ์แสงแฟลช
แต่เมื่อใช้ระบบแฟลช Hi Speed Sync ระยะการทำงานของแฟลชจะลดลงมาก
นักถ่ายภาพต้องหมั่นตรวจสอบค่าความไวชัตเตอร์ว่ามีค่าสูงเกินกว่าค่าความไวชัตเตอร์สัมพันธ์แสงแฟลชหรือไม่
ถ้าเกินจะต้องเปิดระบบแฟลชให้มีการทำงานแบบ Hi Speed Sync ด้วย
และดูสเกลแสดงระยะการทำงานของแฟลชด้วยอยู่ในระยะทำงาน

การชดเชยแสงแฟลชรวมกับการชดเชยแสงธรรมชาติ

หลักการทำงานร่วมกันเมื่อต้องชดเชยแสงร่วมกัน ก็คือ
การชดเชยแสงนั้นเป็นการชดเชยแสงให้กับแสงธรรมชาติ (Ambient Light) ซึ่งมีผลกับฉากหลังของภาพ
เมื่อวัดแสงเพื่อถ่ายภาพแล้วต้องคิดว่าอยากให้อีกฉากหลังมืดลงหรือสว่างขึ้น
จากนั้นก็ชดเชยแสงให้กับฉากหลังตามต้องการ ส่วนการชดเชยแสงแฟลชนั้น
เป็นการชดเชยแสงให้กับชัตเตอร์ในภาพ การชดเชยแสงแฟลชจะไม่มีผลต่อแสงฉากหลัง
ยกเว้นว่าแฟลชยิงแสงไปถึงฉากหลังด้วย

ทั้งนี้

การชดเชยแสงแฟลชให้เหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในการถ่ายภาพว่าสภาพแสงธรรมชาติขณะนั้น
เป็นอย่างไร และความต้องการของช่างภาพอยากให้อีกฉากหลังมีลักษณะออกมาเป็นอย่างไร

ทั้งหมดนี้เป็นระบบการทำงานพื้นฐานของแฟลชที่ใช้งานอยู่ประจำ เมื่อฝึกฝนได้ดีแล้วนักถ่ายภาพก็จะสามารถเลือกนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมและได้ภาพที่ดีมากขึ้น รวมถึงนำไปประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ภาพแบบต่าง ๆ ได้อีกด้วย

เทคนิคการใช้แฟลชในการถ่ายภาพ

★ บิบมุมแสงแฟลช เพื่อเน้นจุดเด่น

ทุกวันนี้เทคนิคการแยกแฟลชเป็นเรื่องที่นักถ่ายภาพรุ่นใหม่ ๆ ค้นเคยกันดี ด้วยความก้าวหน้าของระบบแฟลชที่ทำให้ผู้ใช้สามารถแยกแฟลชออกจากตัวกล้องโดยไม่ต้องใช้สายซิงค์ และการทำงานก็ยังเป็น TTL แฟลช ทำให้เราสามารถถ่ายภาพด้วยการแยกแฟลชออกจากตัวกล้องกันได้อย่างง่าย ๆ

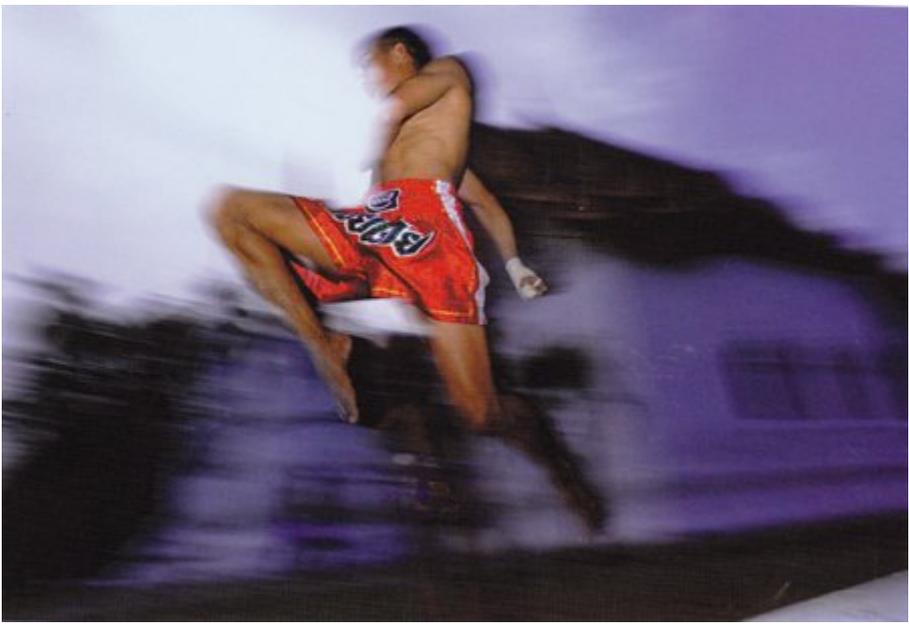
แต่ภาพชื่อดังนี้ เทคโนโลยีช่วยให้ความยากกลายเป็นเรื่องกล้วย ๆ ที่ใคร ๆ ก็ถ่ายกันได้ด้วยระบบ WIRELESS REMOTE FLASH ที่สั่งการทำงานจากแฟลชบอปอัฟ ก็ทำให้ภาพที่ดูเหมือนต้องจัดแสงวุ่นวายภาพนี้ แท้จริงแล้วเป็นเพียงภาพที่บันทึกในเวลาไม่ถึง 15 นาที

ด้วยความต้องการใช้แฟลชส่องแสงทะลุผ่านพื้นผิวของผลไม้ ผมจึงนำผลไม้มาผ่านให้บาง ๆ แล้ววางบนกระดาษปอนด์สีขาว (กระดาษถ่ายเอกสาร) ขนาด A4 และเพื่อให้ภาพดูไม่ธรรมดาเกินไป ผมจึงนำแฟลชไปวางบนพื้น (ตาล่างกระดาษ) โดยใช้มือซ้ายถือกระดาษ และมือขวาถือกล้อง ปรับตั้งแฟลชในโหมด WIRELESS TTL แล้วใช้แฟลชบอปอัฟในการสั่งการทำงานของแฟลชแยก

และเพื่อเน้นบางส่วนของภาพให้เด่นขึ้นมา ผมจึงซูมหัวแฟลชไปที่ช่วง 105 มม. เพื่อบีบแสงให้แคบลง และเลี้ยงแฟลชให้ตรงกับตำแหน่งที่ต้องการคือ ที่ช่องวางระหวางกีวีกับสม แสงจะตกบริเวณนี้แรงกว่าขอบภาพ ทำให้ภาพดูแปลกตาขึ้นลดทอนบริเวณขอบภาพคือ พื้นที่ผิวของกระดาษ

แสงหลักจะมาจากด้านหลังของชัตเตอร์ โดยมีแสงจากแฟลชป๊อปอัพเปิดเงาด้านหน้า ซึ่งจะสังเกตเห็นได้จากเปลือกของกีวี การยิงแสงแฟลชผ่านวัตถุแบบนี้เป็นเทคนิคที่นิยมใช้ในการถ่ายภาพมาโคร หลักสำคัญอยู่ที่แสงต้องผ่านได้ และความเข้มแสงต้องเหมาะสม

★ ใช้แฟลชหยุดภาพ

ไฟแฟลชที่ฉายแสงออกไปพร้อม ๆ กับที่เรากดชัตเตอร์นั้น มีความไวสูงมากพอที่จะหยุดทุกอย่างที่เคลื่อนไหวอยู่ ให้หยุดนิ่ง ให้เกิดภาพได้ ผมมักใช้คุณสมบัตินี้มาสร้างภาพอยู่เป็นประจำ เมื่อต้องถ่ายภาพวัตถุที่เคลื่อนที่เร็ว ๆ ในสภาพแสงที่ไม่มากนัก

การใช้ความเร็วชัตเตอร์ที่ต่ำ ก็คงต่ำกว่า 1/15 วินาที ลงมา ไม่ควรต่ำกว่า 1 วินาที ใช้แก้ปัญหาในสภาพแสงน้อยแต่วัตถุเคลื่อนไหวเร็ว และเราต้องการให้ภาพแสดงความเคลื่อนไหว ขณะบันทึกภาพต่องแพนกลองตามวัตถุไปในทิศทางเดียวกัน คือวัตถุเคลื่อนผ่านหน้าเรา เราต้องเริ่มจับภาพก่อนจะผ่านหน้าเราไป และกดชัตเตอร์บริเวณที่อยู่ตรงหน้าเรา พร้อมกับแพนเลยไปอีกเล็กน้อย

อ่านดูเหมือนจะยากแต่ลองปฏิบัติดูไม่ยากครับ ซ้อมสักสองรอบก็ใช้ได้แล้ว ส่วนที่ไฟแฟลชฉายไปกระทบวัตถุก็จะหยุดนิ่ง ส่วนที่ไฟแฟลชยังไม่ฉายไปกระทบ ก็จะทำให้การบันทึกภาพเป็นภาพที่พลิ้วไหว สร้างความเคลื่อนไหวให้กับภาพ

และฉากหลังที่อยู่ไกลออกไปก็ไม่ถูกรบกวนจากแสงแฟลชที่ฉายแสงไปไม่ถึง

และมีบ่อยครั้งที่มีใช้ไฟแฟลชเพื่อลดแสงให้กับฉากหลังของภาพให้มีดีครีมลง มีหลายทริปที่ผมต้องถ่ายภาพกลางวันที่มีแสงเจิดจ้ามาก ทองฟ้าก็มีสีขาวอมทุกข ผมนำไฟแฟลชขึ้นเสียบกับฮอตชูของกล้องปรับระบบบันทึกภาพของกล้องมาที่ตัว M วัดแสงโดยรวมให้มีฉากหลังของท้องฟ้าอมอยู่ในเฟรม ซึ่งน่าจะได้อัตราแสงที่ 1/250 รูรับแสง f/11 ที่ ISO-100 คราวนี้ก็มานึกว่าจะให้ภาพโดยรวมมีดีดลงสักเท่าไร เอาเป็นสองรูรับแสงแล้วกัน ผมก็รูรับแสงมาที่ f/22 เพื่อให้ภาพมีดีดลง แต่ไม่ใช้การปรับความเร็วชัตเตอร์ให้สูงขึ้นนะครับ เพราะกล้องกำหนดมาแล้วว่าไม่ให้ใช้เกิน 1/250 อยู่แล้ว ส่วนแฟลชก็ตั้งรูรับแสงไว้ที่ f/22 หรือจะกว้าง หรือแคบกว่านั้น ตามชอบใจ สามารถตรวจได้ทันทีอยู่แล้ว เพียงดูที่จอมอนิเตอร์ของกล้อง

ข้อควรระวังคือ ต้องวางวัตถุที่ต้องการจะบันทึกภาพไม่ว่าจะเป็นคน หรือดอกไม้ หรืออื่นๆ ที่เป็นฉากหน้าให้อยู่ไกลพอที่ไฟแฟลชจะฉายไปถึง ต้องไกลพอ นะครับ
ตรวจดูที่สเกลด้านหลังแฟลชก็ได้ครับว่า f/22 ไฟแฟลชฉายไปได้ไกลแค่ไหน ต้องอยู่ในช่วงนั้น ปัญหาอีกจะมีดีดหรือสว่างไปก็ตรงที่วัตถุที่เราจะถ่ายภาพอยู่ไกลหรือใกล้เกิน กว่าที่สเกลของไฟแฟลชระบุไว้

สุดยอดของวิชาการใช้แฟลชคือ ต้องไม่ให้คนดูภาพรู้ว่าเราใช้แฟลช

★ Drop Background

เทคนิคในการใช้แฟลชถ่ายภาพนั้นหลากหลายมาก แฟลชเป็นอุปกรณ์ที่ช่วยเพิ่มทางเลือกในเรื่องแสง โดยเฉพาะเรื่องความเข้มแสงและทิศทางแสงในการถ่ายภาพเราสามารถใส่แฟลชสร้างความโดดเด่นกับชับเจกต์ให้ได้รับค่าแสงที่แตกต่างกับแสงธรรมชาติ ทั้งเรื่องของปริมาณแสงและทิศทางแสง

ในการถ่ายภาพทั่ว ๆ ไป เทคนิคขั้นพื้นฐานอย่างหนึ่งที่ช่วยให้ได้ภาพที่น่าสนใจ
เมื่อถ่ายภาพในขณะที่ฉากหลังมีรายละเอียดมากเกินไปหรือเรียกแบบชาวบ้านว่า "รก"
ชัดเจตหลักจมไปกับฉากหลัง เนื่องจากถูกแยงความน่าสนใจ
รายละเอียดของฉากหลังเบี่ยงเบนดึงดูดสายตาไปบาง แฟลช คืออุปกรณ์ที่ช่วยจัดฉากหลังที่ไม่ต้องการไปได้
โดยมีหลักการง่าย ๆ ก็คือให้ชัดเจตได้รับแสงจากแสงแฟลช
และเปิดรับค่าแสงธรรมชาติซึ่งเป็นค่าแสงของฉากหลังที่ต่ำกว่าค่าพอดี
ส่วนฉากหลังก็จะได้แสงจากแสงธรรมชาติ เราเรียกว่าเป็นการ Drop Background
เป็นเทคนิคง่ายที่ใครได้ผลดีเสมอ การ Drop Background นั้น
ก็เพื่อลดรายละเอียดและค่าความสว่างของฉากหลังซึ่งอาจรวมไปถึงสีด้วย

การทำให้แสงเกิดความแตกต่างกันในภาพโดยเทคนิคขั้นพื้นฐานซึ่งง่ายและได้ใช้งานบ่อยมาก
แต่ทั้งหมดก็มีที่มาจากหลักการชดเชยแสงแฟลชรวมกับการชดเชยแสงฉากหลัง ชัดเจตหลักจะได้รับแสงจากแฟลช
ส่วนฉากหลังก็จะได้แสงจากแสงธรรมชาติ
เมื่อเราต้องการลดแสงฉากหลังให้มีค่าแสงลดลงก็เพียงแค่ชดเชยแสงที่กล้องวัด ได้ โดยสังเกตจากสเกลวัดแสง

แต่ถ้าต้องการให้มีค่าความสว่างที่อาจเลือกใช้ระบบบันทึกภาพแบบ M
แล้วปรับค่าแสงโดยให้แสงธรรมชาติต่ำกว่ามากกว่า 2 สตอป ส่วนชัดเจตนั้นก็จะได้แสงจากแฟลช
ปริมาณแสงที่ชัดเจตนั้นจะมากน้อยก็ขึ้นอยู่กับค่าแสงแฟลช ในระบบ TTL
ซึ่งง่ายและสะดวกที่สุดคุณก็เพียงแค่ปรับชดเชยแสงแฟลชที่ตัวแฟลชหรือที่ตัว กล้องในบางรุ่น
(ซึ่งไม่ใช่การรับแสงธรรมชาติ)

ทั้งหมดคือหลักการง่าย ๆ เรื่องการควบคุมแสงแฟลชและแสงฉากหลังแต่หัวใจสำคัญในการ
Drop Background ให้เข้มขึ้นนั้น คือการพยายามปรับแสงให้ใหญ่เป็นธรรมชาตินั้นมวล
ชัดเจตไม่ดูแตกต่างจนโดด ภาพดูแข็งเกินไปฉากหลังไม่จำเป็นต้องเข้มดำมืดสนิทถึงขั้นไม่มีรายละเอียด
บางครั้งเพียงแค่มืดลงต่ำกว่าราว 1-2 สตอป ก็ได้ภาพที่น่าสนใจแล้ว ส่วนบางภาพก็อาจจะลดลงจนเขาดำก็ได้
อย่างเช่นในกรณีของภาพมาโคร บางครั้งภาพที่ดีไม่ได้มาจากเทคนิคยุ่งยากพิสดาร เทคนิคพื้นฐานง่าย ๆ
ถ่ายภาพให้ดูดีไม่ยากครับ

Create Silhouette With Flash

ภาพตัวอย่างข้างบนนี้ก็อีกหนึ่งเทคนิคการใช้แฟลชที่ผมนำมาใช้บ่อย ๆ นั่นคือการใช้แฟลชสร้างภาพแบบซิลลูเอท ซึ่งภาพนี้จริง ๆ แล้วเกิดจากการผัดแป้นในเรื่องของดินฟ้าอากาศ ความตั้งใจจริง ๆ ของผมหวังว่าจะได้ท้องฟ้าในช่วงทิวไรน์ที่เป็นสีน้ำเงินเข้ม ๆ แต่กลับเป็นเจอเมฆฝนทะมึนสีเทาแทน เลยต้องเปลี่ยนแผนมาใช้เลนส์มุมกว้างแล้วลงไปยืนในสระที่น้ำสูงเกือบถึงคอ วางกล้องในระดับเหนือน้ำนิดหนึ่ง แล้วจึงถ่ายตั้งขึ้นเพื่อเก็บบรรยากาศริ้วเมฆฝน ใจหนึ่งก็อยากได้เงาสะท้อนของตัวแบบบนผิวน้ำแบบเต็มตัว แต่ผมอยากได้เงาคู่ของตนไม่ทั้งสองข้างदानบนมาเป็นกรอบให้ภาพมากกว่า บวกกับขอจำกัด ความลึกของระดับน้ำในสระที่ผมยืน จึงต้องยอมตัดสวนของเงาสะท้อนบางส่วนไป

จากนั้นให้ผู้ช่วยแยกแฟลชไว้หลังตัวแบบ ตั้งแฟลชระบบแมนวลกำลังแฟลช 1 : 1 เพราะชุดเจ้าสาวค่อนข้างหนาผมกลัวว่าหากแฟลชเบาไปแสงจะไม่ทะลุผ้านและเนื่องด้วยผมต้องทำงานแข่งกับฝนที่กำลังลงเม็ดมา จึงใช้วิธีปรับค่าการรับแสงที่ตัวกล้องแทนการปรับกำลังไฟที่ตัวแฟลชอย่างที่ เคย จากนั้นก็เช็คแสงที่ผ่านออกมารวมถึงโครงสร้างรูปร่างของตัวแบบว่ารูปหน้ารูป ร่างชัดเจนไม่ปิดบังจากนั้นนำมาปรับ WB และ Tint ในกระบวนการแปลงไฟล์ให้ออกสีชมพูอย่างที่เห็นในภาพ

จริง ๆ แล้วเทคนิคนี้เป็นเทคนิคที่ไม่ยุ่งยาก มีแฟลชตัวเดียวก็สามารถทำได้ และสามารถทำงานคนเดียวได้ (หากไม่ต้องลงไปแช่น้ำแบบผมนะครับ) แต่ต้องระวังเรื่องอุปกรณ์ที่ใช้ในการแยกแฟลช หากคุณใช้อุปกรณ์แยกแฟลชที่ทำงานด้วยระบบอินฟราเรด แฟลชมักจะไม่ทำงานเพราะโดนตัวแบบบัง ควรใช้อุปกรณ์แยกแฟลชที่ทำงานด้วยคลื่นวิทยุดีกว่า

ขอขอบคุณข้อมูลและภาพประกอบจาก

